

dn. 15 września 2025 r.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej		
KANCELARIA GŁÓWNA		
Data wpływu:	2025 -09- 29	-20-
L. dz.		

Sz. P. Pani dr Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa
e-mail: info@mrpips.gov.pl

Wniosek o nowelizację załącznika nr 4 do rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (aktualizacja zewnętrznej treści legitymacji pracownika socjalnego)

Szanowna Pani Minister,

działając w trosce o jednolitość stosowania prawa oraz bezpieczeństwo i sprawność realizacji ustawowych zadań pomocy społecznej, uprzejmie dziękuję za dotychczasowe działania resortu na rzecz wzmocnienia roli pracownika socjalnego, wnoszę o podjęcie prac legislacyjnych nad nowelizacją załącznika nr 4 do rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. poz. 893 z późn. zm.), **w części określającej zewnętrzną treść wzoru legitymacji pracownika socjalnego, tak aby odzwierciedlała aktualne brzmienie art. 121 ust. 1 oraz art. 121 ust. 1a ustawy o pomocy społecznej.**

Uzasadnienie

Obowiązujący wzór zewnętrznej treści legitymacji pracownika socjalnego nie odzwierciedla wprost zmian ustawowych wprowadzonych do ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności aktualnego brzmienia art. 121 ust. 1 oraz nowego art. 121 ust. 1a. W konsekwencji legitymacja - jako podstawowy, powszechnie okazywany dokument - nie komunikuje wprost adresatom norm (w tym podmiotom wykonującym działalność leczniczą) pełnego zakresu uprawnień pracownika socjalnego oraz obowiązków innych podmiotów w zakresie współdziałania.

Przykładem praktycznej luki w przepisach jest przypadek, gdzie pracownik socjalny MOPS w , towarzysząc osobie korzystającej z pomocy w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym, napotkał na trudności w zakresie organizacyjnej koordynacji działań: pomimo okazania legitymacji nie zapewniono realnego pierwszeństwa w dokonaniu niezbędnych czynności urzędowych/organizacyjnych, a dostęp do informacji koniecznych do zachowania ciągłości wsparcia był ograniczony. Jednocześnie pracownik nie ingerował w przebieg systemu TRIAGE ani w decyzje medyczne, oczekując wyłącznie umożliwienia współdziałania w granicach prawa. Skutkiem była zwłoka proceduralna oraz ryzyko przerwania ciągłości udzielanej pomocy, co obrazuje konieczność jednoznacznej, czytelnej aktualizacji treści legitymacji. Jednocześnie pracownicy SOR wyrażali zdziwienie, że pracownikom socjalnym przysługują jakiegokolwiek prawa związane z wykonywaniem przez nich czynności służbowych w placówkach leczniczych.

Proponowana modyfikacja wzoru legitymacji nie zmienia zasad TRIAGE ani nie ingeruje w organizację udzielania świadczeń zdrowotnych; zmierza jedynie do ułatwienia stosowania prawa przez wyraźne wskazanie wprost na legitymacji obowiązujących przepisów, co sprzyja sprawnej koordynacji i współdziałaniu służb.

Zmiana wymaga nowelizacji rozporządzenia w części dotyczącej załącznika nr 4. Pani Minister jest upoważniona ustawowo do określania, w drodze rozporządzenia, elementów dokumentacji związanej z przeprowadzaniem rodzinnego wywiadu środowiskowego, w tym wzorów i treści legitymacji pracownika socjalnego; zakres tej delegacji obejmuje również dostosowanie załącznika do aktualnego stanu prawnego.

Nowelizacja rozporządzenia: (i) zwiększy bezpieczeństwo i kulturę obsługi osób korzystających z pomocy oraz pracowników socjalnych; (ii) usprawni postępowanie poprzez ograniczenie sporów interpretacyjnych co do uprawnień i obowiązków w punktach styku z administracją i podmiotami leczniczymi; (iii) zapewni jednolitość praktyki w skali kraju.

Dla zapewnienia czytelności prosimy o rozważenie układu w formie wypunktowania (oddzielne wiersze), zawierającego wierne cytaty z ustawy o pomocy społecznej, w szczególności:

- 1) art. 121 ust. 1: „Pracownik socjalny korzysta z prawa pierwszeństwa przy wykonywaniu swoich zadań w urzędach, instytucjach, podmiotach wykonujących działalność leczniczą i innych placówkach.”
- 2) art. 121 ust. 1a: „Organy i instytucje administracji publicznej, podmioty wykonujące działalność leczniczą i organizacje pozarządowe są obowiązane do udzielania pracownikowi socjalnemu pomocy w wykonywaniu jego zadań.”
- 3) art. 107 ust. 3a - informacja o możliwości udziału drugiego pracownika socjalnego oraz asyście Policji (proponujemy ewentualnie zamieszczenie pełnego cytatu ustawowego).
- 4) art. 121 ust. 2 - informacja o ochronie prawnej jak funkcjonariusza publicznego (proponujemy ewentualnie zamieszczenie pełnego cytatu ustawowego).

Taki układ tj. syntetyczny, oparty na dosłownych brzmieniach zwiększa transparentność i ułatwia stosowanie prawa w sytuacjach wymagających szybkiej koordynacji międzyinstytucjonalnej.